

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 29.11.2019
Saksnummer: 19/21531-7
Deres ref.: 19/3440-10

Høringsuttalelse Stavanger kommune om forslag til endringer i barnehageloven

Stavanger kommune avgir med dette høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementets høringsnotat om forslag til endringer i barnehageloven (Innføring av lovregler om psykososialt barnehagemiljø og internkontroll m.m.) (12. august 2019). For å sikre politisk behandling av uttalelsen har departementet innvilget kommunen utsatt høringsfrist til 29. november (deres ref. 19/3440-10).

Kommunens innspill er samlet i tre tematiske punkter:

1. Forslag om lovfestede plikter knyttet til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
2. Forslag om krav til at ansvarlig for barnehagen skal ha internkontroll
3. Forslag om lovfestet krav til barnehagemyndighetens a) uavhengighet og b) likebehandling

Kommunen viser til at flere av forslagene i høringsnotatet allerede er regulert, og at de derfor til dels er å anse som samling og tydeliggjøring av eksisterende bestemmelser. Kommunen er likevel skeptisk til noen av forslagene, se punkt 2 og 3. Lovreguleringen bør ikke være mer omfattende enn nødvendig, og dobbelregulering av kommunene bør unngås.

Kommunen har ikke tatt stilling til forslag og vurderinger som ikke er omtalt i høringsuttalelsen.

1. Forslag om lovfestede plikter til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Kommunen er positiv til at barns beste nå er foreslått lovfestet som et grunnleggende hensyn i barnehagens arbeid (jf. nytt tillegg til barnehageloven § 3). Tilsvarende er kommunen positiv til nytt kapittel VII i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø. Kommunen er opptatt av at alle barn skal ha et trygt og godt barnehagemiljø. På den bakgrunn støtter kommunen forslagene om plikt til forebyggende arbeid og aktivitetsplikt.

Kommunen er enig i departementets vurdering at ivaretagelse av et trygt og godt barnehagemiljø bør skje i form av lovfestede plikter for barnehagen, men uten å innføre en individuell rett og et system for håndheving av enkeltsaker (jf. notatet 6.2). Kommunen er i forlengelsen av dette opptatt av at iverksetting og etterlevelse av pliktene ikke medfører omfattende og u hensiktsmessige krav til dokumentasjon, metode, prosess m.m.

2. Forslag om krav til at ansvarlig for barnehagen skal ha internkontroll

Departementet foreslår å innføre et krav om at den som er ansvarlig for barnehagen skal ha internkontroll med barnehagens virksomhet for å sikre at barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven med forskrifter. Departementet foreslår at internkontrollen skal være systematisk og tilpasses barnehagens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Bestemmelsen skal gjelde for både kommunale og private barnehager.

Forslaget om krav til internkontroll innebærer en dobbeltregulering for kommunene. Kommunedirektøren er gitt ansvar for internkontroll i kommuneloven. Stavanger kommune er enig med KS om at det burde drøftes bedre hva som er god lovgivningsteknikk på dette punktet, og vi mener det er tilstrekkelig å regulere krav til internkontroll i private barnehager i barnehageloven.

God internkontroll i barnehagene vil bidra til dokumentasjon på regelverksetterlevelse og kvalitet i barnehagen. Dette vil kunne bidra til å forenkle og forbedre kommunenes tilsyn med og veiledning av kvalitetsarbeidet i barnehagene.

3. Forslag om lovfestet krav til barnehagemyndighetens a) uavhengighet og b) likebehandling

a) Departementet fremmer forslag om å lovfeste krav til uavhengighet mellom kommunen som hhv. barnehageeier og -myndighet. Overordnet er vi positive til at departementet legger til grunn at kommunen fortsatt skal være myndighetsansvarlig for alle oppgaver (utenom økonomisk tilsyn). Vi er likevel imot forslaget, av flere grunner.

Kommunen er uenig i departementets begrunnelse for nødvendigheten av å skille rollene som barnehageeier og -myndighet organisatorisk. Vi kan ikke se at dette er prinsipielt nødvendig; videre savner vi dokumentasjon og empirisk belegg for påstanden om at dagens ordning er problematisk.

Videre mener vi at forslaget ikke vil sette kommunene bedre i stand til å løse sine oppgaver som eier og myndighet. Forslaget vil medføre behov for å utvikle to separate kompetansemiljø på barnehage i kommunen (ev. kommunesamarbeid). For å oppfylle kravet må miljøene være lagt til uavhengige styringslinjer. Ansatte kan dermed vanskelig ha arbeidsoppgaver på tvers av miljøer og styringslinjer.

Forslaget vil etter vårt syn svekke den samlede kompetansen i kommunene og være klart kostnadskrevende. Det er uklart hva forslaget reelt sett skal løse og om kommunene settes bedre i stand til å løse oppgavene knyttet til eier- og myndighetsrolle. I tillegg bryter forslaget med prinsippene for statlig styring av kommunene, jf. kommuneloven § 2-2.

b) Departementet fremmer forslag om å lovfeste krav til barnehagemyndighetens likebehandling av private og kommunale barnehager. Kommunen er imot forslaget, da likebehandling allerede følger av ulovfestet forvaltningsrett og synes overflødig å inkludere i barnehageloven som særlov.

Krav til likebehandling er et helt grunnleggende prinsipp ved offentlig forvaltning. Kommunen ser ikke behovet for å skulle inkludere dette som særskilt bestemmelse i barnehageloven. Som i punkt 3a) ovenfor mener vi at forslaget og dets begrunnelse ikke er i samsvar med behov eller praktiske konsekvenser for kommunen.

Med hilsen

Helene M. Ohm
direktør

Øystein Lundestad
saksbehandler

Kopi til:

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur